

Päälystö- lehti

6/2008 MARRASKUU

**Päälystöliitto ottaa uuden
suunnan s.4**

Näyttökuva

SUOMEN ALIUPSEERI
VUOSINA 1930-44,
ASEMIES V.1945,
SAULI V.1946-53,
ALIUPSEERI V.1954-74,
TOIMIUPSEERI V. 1974-89.

**PÄÄLYSTÖLIITON
ÄÄNENKANNATTAJA**

78. vuosikerta
ilmestyy 7 kertaa vuodessa.
ISBN 0788-8554

Seuraavaan numeroon tarkoi-
tetut jutut tulee olla toimituk-
sessa viimeistään 28.11.
Lehti on lukijoilla 15.12.

TOIMITUS:
Ratamestarinkatu 11
00520 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA:
Ari Pakarinen
Puh. 050 355 7289
ari.pakarinen@paallystoliitto.fi

TOIMITUSSIIHTERI:
Samuli Vahteristo
Puh. 050 561 1455
samuli.vahteristo@pp1.inet.fi

VAKITUISET AVUSTAJAT:
Anders Hagman
Puh. 0400 895 857
anders.hagman@kolumbus.fi
Arto Penttinen
Puh. 050 443 1409
arto.penttinen@paallystoliitto.fi
Antti Kymäläinen
Puh. 040 828 2758
antti.kymalainen@kolumbus.fi
Jari Rautiokoski
Puh. 050 514 2341
jari.rautiokoski@paallystoliitto.fi
Keijo Suomalainen
Puh. 040 582 7770
keijo.suomalainen@sotilasurheilu.net
Matti Vihurila
Puh. 040 518 6672
matti.vihurila@mil.fi

MAINOSMYYNТИ:
Etelä-Suomen Lehtipalvelut Ky
Käpytie 4 I, 13720 PAROLA
Satu Waljakka 040 505 5340
satu.waljakka@pp.inet.fi

Aikakauslehtien liiton jäsenlehti,
Member of the European Military
Press Association

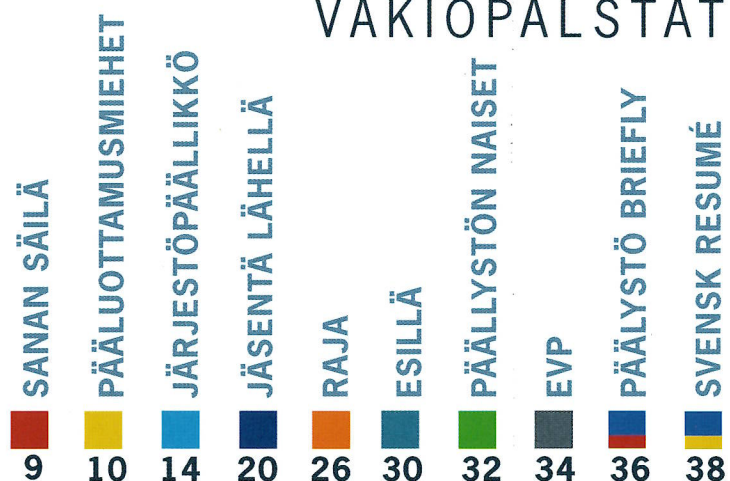

Kirjoittajat esittävät lehdessämme
omia mielipiteitään. Toimitus ei vas-
taa tilaamatta jätetyistä kirjoituksista
ja kuvista eikä niiden säilytyksestä.

Taitto: Simo Nummi
Puh. 040 532 5815
simo.nummi@mainosnummi.inet.fi

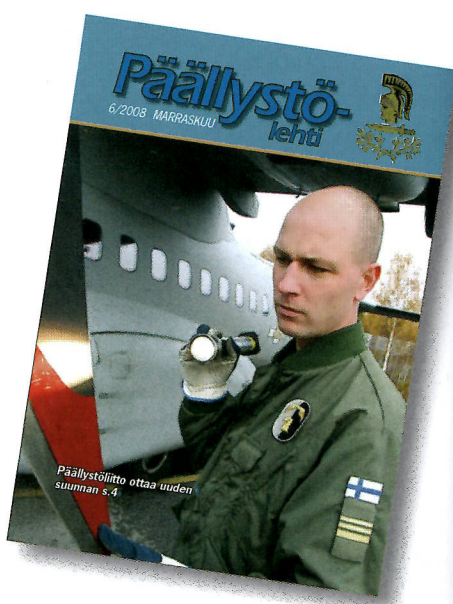
Painotalo Auranen Oy, Forssa

VAKIOPALSTAT

- 4** Liiton uusi suunta
- 6** Vuoden Opistoupseeri
- 18** Ilmakuljetuskyky kokoneiden osajien käsissä
- 21** Ilmavoimien teknillinen koulu tarjoaa haasteellisia tehtäviä
- 24** Sotaharjoituksen työaikamerkintä kaipaa korjausta
- 26** Mitali pitkän linjan edunvalvontatyöstä

- 28** Jääkäriprikaatissa mentorointi otetaan vakavasti
- 31** Kunnollisia ajatuksia

Kansikuva: Samuli Vahteristo
Yli luutnantti Marko Nieminen toimii omien tehtäviensä ohella matkamekaanikkona CASA-kuljetuskoneella.

SISÄLTÖ

**Edustajakokous
linjasi tulevaisuutta**

Edustajakokous päätti, että Päälystoliitto siirtyy Akavan jäseneksi. Päätös oli täysin yksimielinen ja perustui hallituksen tekemään seikkaperäiseen selvitykseen. Toiminnan kehittämisen nimellä tehdyn nykyisen mallin perusteellisen analysoinnin ja vaihtoehtoisten toimintamallien tarkastelun tuloksena hallitus päätyi esittämään keskusjärjestön vaihtamista. Päätöksen keskeisenä tavoitteena on turvata jäsentemme edunvalvonnallinen asema tulevaisuudessa. Päätökseen ei sisälly kytköksiä, mutta sillä kuitenkin rakennetaan pohjaa yhteistyön tiivistämiselle Upseeriliiton kanssa. Yhteistyön lähentäminen korostuu entisestään puolustusvoimien yhdistäessä upseerit, opistoupseerit ja erikoisupseerit yhdeksi upseeristoksi. Päälystoliiton päätökset perustuvat aina jäsentemme edunvalvontatarpeisiin. Ratkaisut tehdään poikkeuksetta tästä lähtökohdasta. Edunvalvontaorganisaation on kokonaisuudessaan toimittava kustannustehokkaasti. Keskusjärjestön vaihtamisella parannetaan oleellisesti liiton itsenäistä päätösvaltaa. Ratkaisu mahdollistaa selkeästi nykyistä mallia paremmin kustannustehokkaiden ja jäsentemme tarpeisiin parhaiden soveltuvien ratkaisujen käyttämisen.

Päälystoliiton edunvalvonnassa on korostunut hallinnonalojemme erillaisuus muuhun valtionsektoriin verrattuna. Paikallisen edunvalvonnan rooli on vahvistunut palkkausjärjestelmien käyttöönoton jälkeen. Puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen erityispiirteisyys kansainvälisine tehtävineen vain kasvaa. Edunvalvonnassa tarvitaan tulevaisuudessa vankkaa sektoriosaamista. Liitto- ja aluetason edunvalvonnan resurssi- ja osaamisvaateet lisääntyvät. Jatkossa resursseja voidaan kohdentaa jäsenien edunvalvontaa parhaiten hyödyntävästi. Edustajakokous ja hallitus ovat liikuttavan yksimielisiä tehdystä ratkaisusta. Kaikki jäsenkentältä saatu palaute on ollut erittäin positiivista. Tehty päätös on merkittävä mutta olen vakuuttunut, että se varmistaa jäsentemme laadukkaan edunvalvonnan pitkälle tulevaisuuteen. Nyt pystymme vastaamaan tuleviin haasteisiin. Tehty päätös osoittaa, että jäsenistömme ja edunvalvojat pystyvät tarvittaessa merkittäviinkin ratkaisuihin.

Antti Kuivalainen
Puheenjohtaja

PAÄLYSTÖLIITTO RY.

Ratamestarinkatu 11, 00520 HELSINKI • www.paallystoliitto.fi • toimisto@paallystoliitto.fi • Puh. 075 324 7412 • Faksi 075 324 7410
Toimisto avoinna 8.30-11.30, 12.00-16.00, kesä-elokuu klo 15.30:een • s-posti: etunimi.sukunimi@paallystoliitto.fi
Puheenjohtaja Antti Kuivalainen 075 324 7411, 040 566 5504 Järjestöpäällikkö Arto Penttinen 075324 7413, 050 443 1409 Jäsensihteeri (lomat ja osoitteet, ma-pe) Pirkko Juslin 075 324 7412, 045 7731 0443, Järjestösihteeri Annukka Kiviranta-Koivisto 050 338 4084
Hallintosihteeri (ke-to) Johanna Asikainen 075 324 7415 Pääluottamusmiehet Sakari Vuorenmaa 075 324 7417, 040 844 7221, Arto Kujala 075 324 7416, 040 727 3336, Mika Ala-Hiiri 040 5094 973

Uusi suunta

Teksti: Ari Pakarinen Kuvat: Samuli Vahteristo

Päällystöliiton ylin päättävä elin, edustajakokous, teki 16.10. merkittäviä päätöksiä Päällystöliiton toiminnan kehittämiseksi ja jäsenten edunvalvonnan turvaamiseksi. Jäsenyhdistysten ja liiton hallituksen esitysten mukaisesti valtuutettiin liiton hallitus jatkamaan valmisteluja ja tekemään tarvittavia päätöksiä jatkotoimenpiteistä.

Edustajakokous antoi hallitukselle päätöksentekovaltuuden uuteen keskusjärjestykseen siirtymisestä. Akava nousi useissa puheenvuoroissa esiin varteenotettavimpana vaihtoehtona. Palkansaajajärjestö Pardian puheenjohtaja **Antti Palola** vetosi edustajakokouksen edustajiin kertomalla Pardian kehittämissuunnitelmista. Palola kertasi Pardian historiaa ja selosti, kuinka nykymuotoiseen organisaatioon on tultu, ja kuinka kehittämisessä on tarkoitus edetä. Jäsenmaksun rakenne ja kustannusten hallinta kuuluvat kehittämisen piiriin. Palolan mukaan ongelmat tiedostetaan ja asioita laitetaan kuntoon jo vuoden 2009 aikana. Hän kommentoi mahdollista Päällystöliiton eroa Pardiasta lähinnä imagotappioksi. -Pardian saavuttama jalansija puolustushallinnossa ja puolustus- ja turvallisuuspoliittisissa kysymyksissä heikkenee. Päällystöliiton lähteminen Pardiasta on huono juttu, mutta ei kuitenkaan vaarana meneillään olevia kehittämissuunnitelmia. Minkäänlaista esitystä esimerkiksi Päällystöliiton jäsenmaksun kohtuullistamisesta hänellä ei ollut esittä.

Rohkeita päätöksiä

Edustajakokouksen tärkeimmäksi asiaksi muodostui päätös liiton toiminnan kehittämistä ja tehtävistä jatkotoimenpiteistä. Liiton hallitus teki yhdistyksissä tiedostuskierroksen ennen edustajakokousta. Tällä toimenpiteellä haluttiin varmistaa se, että yhdistykset ja niiden edustajakokousedustajat olisivat perillä liiton hallituksen esityksen taustoista ja tehtyjen selvitysten tuloksista. Puheenjohtaja Kuivalainen esitteli kokouksessa tausta-aineiston vielä kertaalleen edustajille. Alustuksen jälkeen käytettiin puheenvuoroja ja tehtiin kysymyksiä. Jatkotoimenpiteiden aikataulu ja mahdolliset epävarmuustekijät kiinnostivat edustajia. Edustajakokous teki keskustelun päätteenä yksimielisen päätöksen kehittämisen jatkamisesta liiton hallituksen esityksen mukaisesti. Liitto on tiedottanut päätöksestä henkilökohtaisesti jokaiselle jäsenelle. Edustajakokous antoi kokouksen päätteenä julkilausuman, joka käsitteli viime vuosina sotilaseläkkeissä tapahtuneita heikennyksiä ja elinaikakertoimen haitallista vaikutusta.

Päällystöliiton puheenjohtaja **Antti Kuivalainen** sai yhdistyksiltä selvän viestin. Nyt otetaan uusi suunta. Palkansaajajärjestö **Pardian** puheenjohtaja **Antti Palola** luonnehti mahdollista pesäeroa imagotappioksi.

Pasi Ylitalo Lapin Rajapäälystöstä palkittiin Päällystöliiton ansiomitalilla soljen kera.

ta puolustusvoimien henkilöstötilanteeseen ja koko toimintaan.

Ajankohtaiset asiat ja neuvottelutilanne

Puheenjohtaja **Antti Kuivalainen** selosti edustajakokoukselle ajankohtaiskatsauksessaan meneillään olevaa sopimustilannetta ja 1.10.2008 tapahtuneita palkantarkistuksia.

-Kriisinhallinnan ongelmallisiin palkkaus- ja rekrytointikysymyksiin on tehty yhteistyötä UNK:ssa tilanteen korjaamiseksi. Tämä on selkeää edistystä UNK-yhteistyölle. Kuivalainen julkaisi edustajille myös uuden asunto-osakkeen hankintapäätöksen. Uusi asunto Helsingissä jäsenten loma-asuntona korvaa Tullinpuomin asunnon, jonka vuokrauksesta luovutaan.

Päällystämismies **Sakari Vuorenmaa** alusti 1.3.2008 virkaehtosopimusneuvottelujen tavoitteiden osalta ja palkkausjärjestelmien yhteensovittamisen neuvottelutilannetta. Neuvottelut 1.3.2009 osalta käydään tavoiteasettelun pohjalta. Kokonaisuudessa ovat mukana palkkausjärjestelmien yhteensovittamiskysymykset, meripalvelukorvaukset, OTV 8 - ja 6 B -luokkien perustaminen sekä OTV 6 -luokkien kehittäminen. Vuorenmaa kertoi edustajille, että myös 2010 sopimusneuvottelujen tavoiteasettelu on käynnissä.

Päällystämismies **Mika Ala-Hiio** selosti rajan neuvottelutilannetta ja nosti esille huolenaiheena mm. rajavartioloitoksessa meneillään olevat organisaatiomuutokset. Erityisen haastavaksi kaikenlaisen neuvottelun rajalla tekee laitoksen ns. "perälautahakuinen" neuvottelukulttuuri.

Yhdistysten esitykset

Edustajakokous käsitteli myös yhdistysten aloitteita. Tampereen Päällystöyhdistyksen edustajat iloitivat liiton hallituksen esitystä mukailevan liiton kehittämistä käsitelleen esityksensä hyväksymisestä. Kontiorannan Päällystöyhdistyksen tekemä esitys liiton hallituspaikkojen jaosta seuraavalle vaalikaudelle menee jatkovalmisteluun.

luun ja maavoimien piiri käsittelee esitystä kokouksessaan Jyväskylässä 7.2.2009. Suomenlinnan Päällystöyhdistyksen tekemä esitys eläkeasiamiehen tehtävän perustamisesta liiton toimistolle käsiteltiin sujuvasti. Edustajakokousta tyydytti syksyllä aiemmin tehty päätös siitä, että päällystämismies **Sakari Vuorenmaa** hoitaa eläkeasioita oman tehtävänsä ohella.

Ansoituneita palkittiin

Edustajiston puheenjohtaja **Mika Räisänen** kopautettua kokous käyntiin julkistettiin Päällystöliiton Vuoden Opistouseserin nimitys ja yleismestaruuden voittanut yhdistys.

Vuoden Opistouseseriksi nimitettiin kapteeni **Olli Mustaniemi** Niinisalon Päällystöyh-

distyksestä. Mustaniemen ansiot ja pitkä ura puolustusvoimissa sisältää aktiivisuutta palveluksessa, yhdistystoiminnassa ja positiivista ulospäinsuuntautuneisuutta vapaa-aikana. Kiitospuheessaan hän nosti esille huolensa opistouseserien ammattitaidon katoamisesta kentältä. Puolustusvoimien on viimeistään nyt varmistettava tiedon siirtäminen uusille ammattiryhmille.

Liiton urheilujohtaja **Reijo Martin** julkisti yleismestaruuden voittaneen yhdistyksen. Erityistä mielihyvää urheilujohtajalle tuotti se, että palattiin tilanteeseen, jossa voittaja oli kerännyt pisteitä kaikista kilpailtavista lajeista. Pisteitä yleismestaruuskamppailussa jaettiin kaiken kaikkiaan 33 yhdistykselle. Päällystöliiton yleismestaruuden voitti tänä vuonna Kajaanin Päällystöyh-

Valtion eläkeremontit ja elinaikakerroin käännyssä Puolustusvoimia vastaan

Päällystöliitto on edustajakokouksessaan Helsingissä nostanut esille valtion eläkeuudistusten ja erityisesti elinaikakertoimen vaikutukset puolustusvoimien heikkenevään sotilashenkilöstötilanteeseen.

Elinaikakerroin savustaa puolustusvoimista jo vuoden 2009 lopulla jopa 700 sotilasta eläkkeelle. Eläkkeelle lähdetään heti sotilaseläkeoikeuden tullessa täyteen. Hallitsematon eläköityminen sotilasviroista nykyisessä henkilöstötilanteessa vaarantaa koko puolustusvoimien toimintakyvyn ja palvelusturvallisuuden. Vastaavanlainen ongelma muodostuu myös Rajavartioloitoksessa.

Sotilaseläkkeitä heikennettiin tuntuvasti vuonna 1995 tapahtuneen lainmuutoksen yhteydessä. Tuntuvien eläke-ehtojen hei-

kentymisen lisäksi todelliseksi uhkaksi puolustusvoimissa on muodostumassa vuonna 2010 käyttöön otettavan elinaikakertoimen vaikutus sotilaseläkkeisiin. Todellisia keinoja kompensoida elinaikakertoimen vaikutusta palvelemalla pitempään puolustusvoimissa ja ns. superkarttumilla ei ole olemassa. Puolustusvoimat kamppailee jatkuvasti henkilöstöpulan kanssa. Henkilöstötilannetta lähivuosina edelleen synkentää elinaikakertoimen soveltaminen myös sotilaiden eläkkeisiin.

Päällystöliiton edustajakokous vaatii, että sotilas- ja muut lyhyemmän työaikaajan erityiseläkkeet on rajattava elinaikakertoimen vaikutuksen ulkopuolelle. Vuoden 1995 ja 2005 eläkeratkaisut valtiolla ovat heikentäneet opistouseserien eläkkeitä reaalisuudella jopa yli 30 prosenttia.

Olli Mustaniemi opastaa Pohjois-Satakunnan ammatti-instituutin autoalan opiskelijoita kuljetusalan saloihin ja tekee samalla varusmiesten rekrytointia.

Vuoden Opistoupseeri perää parempaa henkilöstösuunnittelua

Teksti: Samuli Vahteristo
Kuvat: Leena Kuusimäki

Tykistöprikaatissa Niinisolossa palveleva kapteeni Olli Mustaniemi, 48, valittiin Vuoden Opistoupseeriksi v. 2008. Ammatillisten ansioiden lisäksi Mustaniemi on harvinaisen monitaitoinen: radioääni, kuuluttaja, juontaja, stand-up viihdyttäjä, muusikko, harrastelijänäyttelijä, elokuva-avustaja, positiivisen yhteishengen rakentaja ja edunvalvontamies.

Kapteeni Mustaniemi sanoo olevansa ylpeä oman ammattikuntansa osaamisesta, mutta on samalla huolissaan kokemuspohjaisen tietotaidon katoamisesta joukko-osastoista.

- Opistoupseerikoulutuksen päättyminen ja lähivuosien suuri eläkkeelle poistuma tulee aiheuttamaan joukko-osastoissa koulutuksen notkahduksen. Myös vaativien asiantuntijatehtävien täyttämässä tulee ongelmia.

Pahimmillaan muutos voi tuoda Mustaniemen mielestä tuoda mukanaan turvallisuusriskejä varusmieskoulutukseen.

- Henkilöstörakenteen muutoksen haittavaihtokutuksia voidaan merkittävästi vähentää, jos joukko-osaston tehtävärakenteita pystytään suunnittelemaan nykyistä pidemmällä aikajänteellä. Se edellyttää, että uuden henkilöstön rekrytointiin ja koulutukseen tartutaan nopealla aikataululla.

Työnantajalla saattaa Mustaniemen mukaan tulla kiusaus koulutuspuolen paineiden helpottamiseksi siirtää vaativampia huollon, hallinnon tai muita asiantuntijatehtäviä opistoupseereilta muille henkilöstöryhmille.

- Tämä olisi virhe. Opistoupseerin palvelusuran perustan on luonut Päälystöpiston monivaiheinen koulutus. Sen jälkeen useamman vuoden aikana kenttäkouluttajana kypsyttään vaativiin asiantuntijatehtäviin eri sektoreille, joissa pystytään hyödyntämään vankkaa kokemusta.

- Mielestäni hyvällä henkilöstösuunnittelulla, tehtävien motivoivalla vaativuusluokituksella ja rakentavalla yhteistyöllä pystytään koulutuksen, huollon, hallinnon sekä muiden asiantuntijatehtävien vaatimat henkilöstötarpeet tasapainottamaan sekä samalla ylläpitämään henkilöstön hyvää työtyytyväisyyttä.

Uraporkkanoita lisää

Perusyksikkötason tehtävärakenteeseen Mustaniemi perää opistoupseerin kokemuksen parempaa hyödyntämistä ja yksikköpseerien palkkatason korjausta.

- Kokenut opistoupseeri voitaisiin nimetä nykyistä useammin yksikön varapäälliköksi ja samalla uusien aliupseerien kouluttajaksi. Tehtävänimike voi olla jokin muukin, mutta sen pitää olla myös palkkauksellisesti kiinnostava, mikä loisi opistoupseerin muutoin

niin kapealla uraportaalla mahdollisuuden etenemiseen myös koulutussektorilla.

Mustaniemi nostaa esiin perusyksikkötasolta myös toisen epäkohdan, joka on yksikköpseerien palkkakuoppa.

- Yksikköpseerin tehtävät perusyksiköissä ovat poikkeuksellisen laaja-alaisia. Palkka on tehtävän vaativuuteen nähden alimitoitettu ja se vaatisi pikaista linjauksen tarkistamisista tehtävien vaativuusluokituksesta.

Yksi opistoupseerin virkauran lisäporkkana olisi Mustaniemen mielestä vaati 8-luokan avaus.

- Nykyisellään vaati 7-luokan tehtävissä on henkilöitä, joiden tehtävänkuvaus ja tehtävät ovat muuttuneet huomattavasti vaativimmiksi, mitä ne ovat alun alkaen olleet.

Vuoden Opistoupseerin tervehdys ammattiveljille

Olli Mustaniemi haluaa jakaa saamansa tunnustuksen kaikkien työyhteisössä toimivien kanssa.

- Tämän päivän työelämän kiihkeässä rytmisissä on työkavereista pidettävä huolta ja kannettava oman jaksamien lisäksi myös lähipiirissä työskentelevien henkisestä hyvinvoinnista.

- Haluan jakaa kunnian tästä Vuoden Opistoupseeri valinnasta 60 vuotta ansiokkaasti toimineelle Niinisaloon Päälystöyhdistykselle, sen entisille ja nykyisille jäsenille sekä kaikille työkavereille henkilöstöryhmistä riippumatta.

Mustaniemi tahtoo tervehtiä kaikkia ammattiveljiä eri puolilla valtakuntaa.

- Pidetään ammattikuntamme lippu korkealla, kannustetaan ja opastetaan nuorempia ammattiveljiä matkalla kohti oman alansa kärkiasiantuntijuutta.

Kankaanpäässä asuvan Vuoden Opistoupseerin perheeseen kuuluu vaimo Eija, kolme poikaa, joista kaksi on jo aikuisia ja muuttaneet pois kotoa opiskelamaan. Vapaa-aikana Olli Mustaniemi soittaa tanssiorkesterin kanssa, toimii kuuluttajan, tekee radiomai-noksia ja keikkailee "stand-up" koomikkona sekä on avustajana elokuvissa.

Timo Koivusalon Täällä Pohjantähden alla elokuvan kuvaustauolla Olli Mustaniemi poseeraa Koskelan Akselin (Ilkka Koivula) kanssa vuoden 1918 tunnelmissa.

Kuva: Hanna Leppänen, Kankaanpään Kuva-Center

Monitaitoisuus valttina

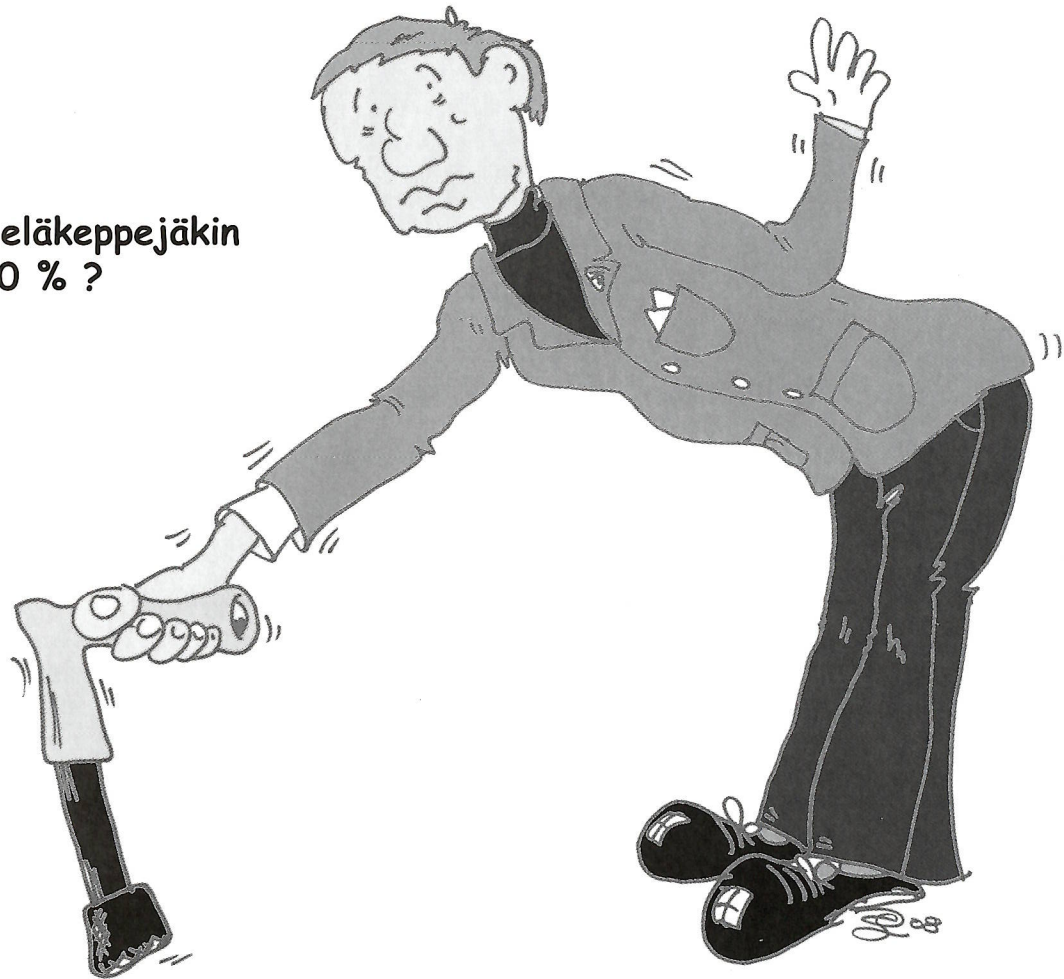
Kapteeni Olli Mustaniemi edustaa parhaimmillaan opistoupseerien ammattikuntaa, missä työuralla edetään koulutuksen ja laajan kenttäkokemuksen myötä oman alan käytännön kärkiosaajaksi asiantuntijatehtävään joukko-osastossa ja valtakunnallisesti.

Tykistöprikaatin huolto-osaston kuljetustoimialajohtajana palveleva Mustaniemi on valtakunnallisissa sota- ja ampumaharjoituksissa toiminut kuljetus- ja liikenneturvallisuusupseerina, vähentäen kokemuksellaan harjoitusten liikenneonnettomuuksia. Hän on toiminut myös isoissa harjoituksissa maastovaurioupseerina, missä Mustaniemen hyvien suhdetoimintataitojen ansiosta maanomistajien kanssa on voitu sopia asiat rakentavassa hengessä.

Vuodesta 2005 lähtien Mustaniemi on toiminut valtakunnallisen raskaan raketinheijäjärjestelmän hankinta- ja ylläpitoprojektin jäsenenä. Hänen osaamistaan on hyödynnetty myös Ranger-tiedustelulennokkijärjestelmän ensimmäisessä projektiryhmässä. Ammattitaidollaan ja tinkimättömällä huumorin höystämällä työasenteellaan hän on ansainnut laajan luottamuksen ja arvostuksen esimiestensä sekä työtovereidensa keskuudessa.

Mustaniemi on pitkän linjan edunvalvontamies paikallisessa päätöksenteossa, sillä hän on toiminut Niinisaloon Päälystöyhdistyksen hallituksessa 19 vuotta, joista neljä vuotta puheenjohtajana ja yhdeksän vuotta varapuheenjohtajana.

Pitäisikö eläkkepejäkin leikata 30 % ?

KUNNIAMERKIT KUNTOON

- Uudet nauhat ja merkkin aseteltu oikeaan järjestykseen, ompelu.
- Pienoiskunniamerkkien, solkien ja kunniamerkinappien myynti.

Puh. (09) 4785 0209 ja
4785 0207
Fax (09) 4785 0203

ADRESSIT ja TEKSTAUKSET

- Onnittelun ja osanottoon.
- Laaja valikoima valmiiksi painettuja tekstivaihtoehtoja.
- Tekstaamme adressien tekstit asiakkaan toiveiden mukaan.

Puh. (09) 4785 0213
Fax (09) 4785 0100

SOTAINVALIDIEN VELJESLIITTO
RATAMESTARINKATU 9 C, 00520 HELSINKI, VAIHDE (09) 478 500
Käyntiosoite: KELLOSILTA 4 C
Sähköposti: keskus.tsto@sotainvalidit.fi
www.sotainvalidit.fi

**NOKIAN
RASKAAT RENKAAT**

OFA

**Suomen puolustusvoimatkin luottaa
OFA-liukuesteketjuihin**

OFA Oy Ab, PL 16, 32201 LOIMAA

Puh. 020 144 2360, Fax 020 144 2379 www.ofachain.net

MASTERMARK
www.mastermark.fi

www.helsinginlipputehdas.fi

Ari Pakarinen

Mentorointi ennen ja nyt

Ennen kasvatettiin "karvoja rintaan". Kiitos oli kirous ja moitteet saadesaan huomasi kyllä, että nyt oli tullut töpättyä. Tätä kannustavaa ja kantapään kautta oppimista sovellettiin nuoremman kouluttajan opettamiseen tehokkaasti. Päällikkö mentoroi ja palvelustoverit tuutoivat.

Kasvatuksesta oli kaksi tapaa selvitä. Ensimmäinen keino oli vain nöyrytyä ja oppia tekemään asiat talon tapaan. Persoonansa sai heittää huoletta syrjään. Vanhaa esimiestäni lainatakseni: " Ei niille kuulu tarvitse mukava olla – sotakaan ei ole mukavaa."

Toinen pelastus oli seuraavana vuonna kurssilta tuleva nuorempi sotilashenkilö. Tässä vaihtoehdossa oma positio muuten muuttui aika nopeasti ja elämänviisautta olikin hallussa tuota pikaa tosi paljon.

Lopulta saavutetaan vaihe, jossa olet harmaantuva ikoni ja oman alasi guru. Olet vanha valtiomies, ammattitaitoasi ei enää kyseenalaisteta, eikä sinun tarvitse olla helposti lähestyttävä. Olet vain yksinkertaisesti paras. Persoonallisuutensakin voi niin halutessaan ottaa taas takaisin ja hyötykäyttöön. Onko sittenkin jo liian myöhäistä?

Kukaan ei kai oikeasti kaipaa tätä aikaa ja onneksi päivänvastaisia tapauksia elävässä elämässä on ollut paljon.

...

Suomalainen mies on vaikea tapaus. Geneettisesti meitä erilaisine luonteenpiirteineen on Suomessakin useampaa lajia. Elämme vieläkin omilla revireillä. Suoma-

Väepeli Marko Lundbergin tullessa palvelukseen kapteeni Ari Pakarinen mentoroi Markkoa. Nyt roolit ovat muuttuneet. Turvallisuusalan asioissa ammattilainen Markko tuutoroi Aria. Yhteinen palvelus, yhteiset harrastukset ja yhteneväiset ajatukset elämästä yleensä ovat johtaneet elämänkestävään ystävyyteen.

laista yleensä ja varsinkin savolaista on käskettävä taiten. Ajatteleminen on suotavaa, mutta pienissä määrin ja rajoitetusti. Pitää olla otetta – käskin ja valvoin. Näillä opeilla meistä aiemmin leivottiin sotilasjohtajia.

Sitten se tuli – syväjohtaminen. Se, mitä totisissa paikoissa oli kautta aikojen tehty, kirjoitettiin määrämuotoon. Sitä tuli oppi, joka oli aina ollut olemassa, mutta jollainen ei kuulunut jokapäiväiseen arkeen puolustusvoimissa. Sotilasjohtajuudesta tuli ihmisen näköinen ja ihmiset alkoivat johtaa suomalaista miestä. Käyttöön otettiin persoonallinen, analyysoiva ja erheistä oppiva, mutta ei tuomitseva johtamisen malli.

Syväjohtaminen on parasta, mitä minun palvelusaikanani on tapahtunut. MINÄ johdan!

...

Uusi ammattiosajien ammattikunta liittyy joukkoomme. Ammattikunta, joka toivottavasti kiihtyvällä aikataululla täyttää kouluttajien huoneita. Järjestelmä edellyttää, että ammattisotilaaksi kasvaminen ja kehittäminen saatetaan loppuun joukko-osastojen toimenpiteillä.

Työhön kouluttava ohjaus annetaan sinun, esimiehen, johdolla. Se ei ole ainoastaan henkilökohtaisen opetus suunnitelman noudattamista, vaan paljon muutakin. Se on kannustavaa palveluaittiuden, huojojen toimintamallien kyseenalaistamisen sekä uuden kehittämisen ja ajattelun opettamista. Mentori voi antaa loppuiän kestävä mallit sovellettavaksi niin sotilas- kuin siviilielämässä.

Johda edestä, näytä mallia ja kaitse nuorempaasi. Onnea päälystöllitollaisille mentoreille kentälle.

Toimivan järjestelmän kulmakiviä ei kunnioiteta

Uusien alueellisten organisaatioiden toimintojen käynnistämiseen ja tehtäväjärjestelyihin liittyen on noussut esille tapauksia, joissa paikalliset työnantajahot eivät aina toteuta tehtävämääräyksiä sovitulla saatikka käsketyllä tavalla. Uuden palkkausjärjestelmän kulmakivenä on vapaa hakeutuminen ja avointen tai avautuvien tehtävien laittaminen työpaikkarekisteriin kaikkien haettavaksi.

Päáluottamusmies Sakari Vuorenmaa, järjestöpäällikkö Arto Penttinen ja Jorma Sompinmäki pohtivat ajankohtaisia edunvalvontaongelmia.

Jossain tapauksissa saattaa käydä niin, että tehtävä joudutaan täyttämään määräjäksi esim. kriisinhallintatehtäviin lähtevän henkilön tehtävien hoitamiseksi. Yleisesti ei ole suotavaa, että tehtäväjärjestely toteutetaan sijaisuustehtävämääräyksellä, sillä tällöin siirrettävä henkilö "putoaa" pääsääntöisesti muutto- ja siirtokustannusten korvausten "ulkopuolelle". Ongelmana ovat tapaukset, joissa paikkakunta vaihtuu ja tällöin voidaan katsoa, että siirto aiheuttaa kohtuutonta haittaa virkamiehelle ja hänen perheelleen. Erityisen suurena ongelmana mm. rekrytoinnin osalta näen tapaukset, joissa henkilö määrätään paikkakunnalta toiselle hänen palattuaan esim. KRIHA-palveluksesta. Mikäli työnantajan ensimmäinen yhteydenotto töihin paluun jälkeen koskee henkilön siirtämistä paikkakunnalta toiselle, ei voi välttyä ajatukselta, minkälaisista henkilöstöpolitiikkaa kyseisessä joukossa noudatetaan muissakin asioissa.

"Siirtymävelvollisuus ja työnantajan direktio-oikeus tunnustetaan heti, kun toteutuksessa noudatetaan lakeja, tehtyjä sopimuksia ja työnantajan omia ohjeita".

KRIHA-palveluksesta palaavien osalta viirastoon tulisi laatia selkeät "pelisäännöt" siitä, miten henkilöstöä kohdellaan ennen operaatiota, operaation aikana ja erityisesti sieltä paluuseen liittyen. Veljesjärjestöme suunnalta olemme saaneet tietoomme tapauksia, joissa siirtoon liittyviä YT-menettelyjä on käyty KRIHA-palveluksen aikana – mikä on henkilön motivaatio operaation loppuajan?

Eräänä ratkaisuna asian kunnialliseksi hoitamiseksi voisi tulla kyseeseen esim. 6 kk:n "suoja-aika" operaation päättymisestä, minkä aikana henkilöä ei ilman omaa suostumusta voitaisiin siirtää edes PvL 41§:n perusteella. Kyseinen aika olisi omiaan tukemaan henkilöstön sopeutumista normaaleihin puolustusvoimien tehtäviin poikkeuksellisissa oloissa tapahtuneen palveluksen jälkeen.

Siirrot, jotka aiheuttavat virkamiehelle paikkakunnan muutoksen, tulee olla työnantajan erityisessä suojeluksessa ja niiden

tulee perustua nykyistä selkeästi parempaan suunnitelmallisuuteen ja pitkäjänteisyyteen. Menettelyt on toteutettava käsketyllä tai sovitulla tavalla, sillä harvoin uudet tai avautuvat tehtävät tulevat työnantajalle täytenä yllätyksenä. Mikäli jokin tehtävä on avoin tai avautuu eikä tehtävänhoitaja oletettavasti palaa entiseen tehtäväänsä, ovat menettelyt erityisen yksinkertaiset:

- 1) Avoin/avautuva tehtävä laitetaan haettavaksi Pv:n työpaikkarekisteriin.
- 2) Määrätyn ajan kuluttua tarkastellaan hakemukset ja valitaan henkilö joka parhaiten täyttää asetetut hakuehdot.
- 3) Valitusta henkilöstä pyydetään tarvittavat irrotettavuuslausunnot.
- 4) Mikäli hakijoita ei ole tai hakeneita henkilöitä ei voida irrottaa tehtävistään, niin viimeisenä keinona käytetään sitten siirtymävelvollisuuteen perustuvaa "pakkosiirtoa" – muistaen kuitenkin;
 - a. YT-menettelyjen toteuttaminen sopimusten ja määräysten mukaisesti,
 - b. annetaan tehtävämääräys luokiteltuun tehtävään – muistaen
 - i. määräjät siirron toteuttamiselle, mikäli paikkakunta vaihtuu.

Irrotettavuuslausunnot ovat aikansa eläneet

Pakkosiirtoihin liittyvään problematiikkaan on otettu kantaa eduskunnan valiokuntien mietinnöissä PvL:n uudistamiseen liittyen. Asia on huomioitu myös pöytäkirjauksilla kevään neuvottelukierroksiin liittyen. Ongelmaksi koetaan, että pääsääntöisesti irrotettavuuslausunnoilla pyritään estämään siirtymiset, jotka perustuvat yksilön vapaaseen tahtoon tai henkilöstä lähteviin tarpeisiin. Irrotettavuuslausuntojen antaminen on nykyisellään aikansa elänyt, sillä lausunnot perustuvat yksittäisen joukon, ei puolustusvoimien kokonaistoiminnan mukaiseen tarkasteluun. Koska irrotettavuudet ja tehtävämääräykset perustuvat nykyisellään yksittäisten joukkojen tarpeisiin, tulisi vakavasti harkita menettelyä, jossa kaikki hakemukset ja niiden perusteella tehtävät päätökset keskitetään yhteen paikkaan Pääesikuntaan. Ainakin yhdenvertaisuus toteutuisi.

Olisiko aika ottaa opiksi?

Arvoisat työnantajan edustajat eri hallinnon tasoilla – sopimukset ja ohjeet tulevat PLM:n, PE:n ja järjestöjen neuvottelutoiminnan tuloksena noudatettavaksi työpaikoilla koko valtakunnan alueella. Yksittäisten hallintoyksiköiden tehtävänä on toteuttaa sopimuksia ja ohjeita niiden alkuperäisessä tarkoituksessa.

Osaava työnantajan edustaja tukijoukkoon selviää varmuudella henkilöstöhallinnostaan nykyisten ohjeiden ja sopimusten mukaisesti, kun suunnittelu tehdään riittävän pitkäjänteisesti ja riittävällä avoimuudella. Työkalut ovat olemassa, kun niitä vaan käytetään käyttöohjeiden mukaisesti. Aina teksti ei ole aukottonta ja tällöin voidaan käyttää apuna ylemmän tason organisaatioita ja henkilöstön edustajia. Oma taitonsa on erottaa toisistaan hyvä johtaminen ja sotilaskäskyasiat. Omasta henkilöstöstä huolehtiminen pitäisi olla ykkösasia, sillä alaisistaan huolehtivaa johtajaa seurataan vaikka suden suuhun kun sen aika koittaa.

Neuvoisin kaikkia henkilöstöjohtamisen kanssa tekemisissä olevat perehtymään seuraaviin asiakirjoihin ja sopimuksiin: PEHENK-OS PAK 03:02; PUOLUSTUSVOIMIEN YHTEISTOIMINTASOPIMUS - Pykälät 5, 6 ja 14.

PEHENKOS PAK 3:32 OPISTOUPSEERIN HENKILÖASIOIDEN HOITO
7. Tehtävään määrääminen ja siirto

Edellämäinittujen pysyväsasiakirjojen lisäksi pitää noudattaa kaikkia puolustusministeriön ja palkansaajajärjestöjen kesken sovitut asioita.

Eläkekanteesta tietoa

Asianajotoimistoilta saadun tiedon mukaan kantajia lähestytään kirjeellä liittyen KKO:n päätökseen ja mahdollisista jatkotoimista. Kanteeseen liittyvän tiedotuksen hoitamiseksi liitot antavat kotisivuillaan tilaa asianajotoimistojen tiedotteille. Päälystöliiton osata materiaali löytyy liiton jäsen sivuilta. Mahdollisesta kanteeseen liittyvästä tiedottamisesta vastaavat asianajotoimistot. Kanteeseen liittyvät kyselyt ja tiedustelut tulee osoittaa suoraan asianajotoimistoille – yhteyshenkilöt löytyvät liiton www – sivuilta.

Rentoudu Päälystöliiton lomakohteissa MARKOVILLA • KOLI • VIERUMÄKI

Varaukset 075 324 7412 Pirkko Juslin tai 050 338 4080 Annukka Kiviranta-Koivisto sekä sähköpostilla toimisto@paallystoliitto.fi. Ei varauksia suoraan kohteesta. Katso varustilanne: www.paallystoliitto.fi.

Erätukku tarjoaa

Etuja Päälystöliiton jäsenille
Erätukusta 15.11.-15.12.2008.

Etuihin pääset tutustumaan osoitteessa www.eratukku.fi. Käytä kampanjakoodia "PAALLYSTOLIITTO".

Kaikista kampanjakoodilla ostetuista tuotteista tuloutetaan Päälystöliitolle 5%

Erätukku
www.eratukku.fi

Kuva: Puolustusvoimat

Pohjoismainen Upseerialianssi (NOA) kokoontui Tukholmassa

Teksti: Ari Pakarinen

Pohjoismaisen Upseerialianssin vuosikokous järjestettiin lokakuun alussa Ruotsin Upseeriliiton isännöimänä. Kokous käsitteli ajankohtaisia edunvalvonta-asioita, joita Pohjoismaissa on meneillään.

Esiin nousivat mm. rauhanturva- tai kriisihallintatehtävissä palvelevan perheen tukeminen kotimaassa ja Ruotsissa meneillään oleva veteraanituen tarpeen kartoittaminen. Ruotsissa veteraanilla tarkoitetaan henkilöä, joka palaa rauhanturva- tai kriisinhallintatehtävistä. Veteraanituella halutaan varmistaa se, että mahdollisissa ongelmatilanteissa henkilöillä on palveluksen jälkeen tukiverkkoja käytössään.

Kriisinhallintajoukkojen keskittäminen operaatioon vaatii monipuolista osaamista eri henkilöstöryhmiltä. Osaavan henkilöstön rekrytointimahdollisuudet lisääntyvät palkkauksen paranemisen myötä.

Asia on ajankohtainen myös Suomessa, vaikka yleensä paluu rauhanturvatehtävistä on koettu täällä rauhanturvaamisen suurvallassa melko ongelmattomaksi. Toisaalta viestit kertovat, että pinnan alaa kytee. Eräänä toimintamuotona on kokeiltu mm. uuden tyyppistä kotiuttamisjärjestelyä Afganistanista palanneille sotilaille, missä käsiteltiin asioita perheiden näkökulmasta. Päälystöliitolle tiedonhankintakanavana on toiminut Euromil, jonka jäsenjärjestöiltä on saatu kokemuksia ja kirjallista materiaalia kansainväliseen palvelukseen liittyen. Euroopan eri asevoimissa ja ammattijärjestöillä on paljon tietoa ja kokemusta aiheeseen ja ongelmiin liittyen. NOA:n kokoukseen osallistuivat puheenjohtaja **Antti Kuivalainen**, varapuheenjohtajat **Jouni Aho** ja **Jari Rautiokoski**. Vuoden 2009 kokoukset järjestetään Tanskan Upseeriliiton isännöiminä.

Kriisihallinnan palvelussuhteen ehtoihin parannuksia

Teksti: Arto Kujala

Pitkin syksyä jatketuissa keskusteluissa saavutettiin yksimielisyys kriisinhallintapalvelussuhteen ehtojen kehittämisestä nopealla aikataululla.

Palkatun henkilöstön rekrytointihankaluidet ovat johtaneet kestävämpään tilanteeseen, sillä tulevan vuoden henkilöstötäydennyssuunnitelmaa ei voida julkaista. Eri operaatioihin tarvittavan henkilöstön määrä ja laatu eivät kohtaa tarjolla olevaa henkilöstöä, sillä halukkuus kansainvälisiin tehtäviin on pudonnut merkittävästi. Tehtävien täyttäminen vaatii viimehetken soittorumban, jolloin suunnitelmallisuus tehtävien hoitamisesta katoaa.

Kriisinhallintaoperaatioiden vaativuuden lisääntyminen ja olosuhteiden muuttuminen entistä haastavammaksi rasittavat henkilöstöä toimialueella. Palvelusolosuhteiden muuttamiseen on rajalliset mahdollisuudet, on siis vaikutettava asioihin kotimaassa. Aineettomiin edistysaskeliin voidaan lukea mm. pelisääntöjen selkiyttäminen siten, ettei henkilöä vasten tahtaan siirretä kotimaassa kriisinhallintapalveluksen aikana tai välittömästi sen päättymisen jälkeen.

Periaatteen tasolla on sovittu myös vuosilomakäytännön ohjeistamisesta siten, että palkatulla henkilöstöllä olisi aina oikeus käyttää vuosilomaansa paluun yhteydessä. Nämä tuntuvat pieniltä asioilta, mutta ovat varmasti isoja yksittäisten ihmisten suunnitelmassa mahdollista irtautumista kansainvälisiin tehtäviin. Edellä mainittujen asioiden osalta Pääesikunta on luvannut hoitaa joukkojen ohjeistamisen.

Palkkauksen kehittäminen yhdessä todetun jälkeensä jääneisyyden umpeen kuromiseksi on käynnistymässä. Palkatulle henkilöstölle suunnataan kouluttamiskorvaus, jolla on tarkoitus korvata henkilöstölle kansainvälisiin tehtäviin kouluttautumisesta aiheutuvat haitat. Kouluttamiskorvaus on myös palkkiota siitä, että palkatun henkilöstön osaaminen nousee ja käytettävyys kotimaan tehtävissä paranee. Kouluttaumiskorvaus

maksetaan palkatulle henkilöstölle ensimmäisen kriisinhallintapalkan yhteydessä, ja se on suuruudeltaan 50 % kriihavaatiluokan palkkauksesta. Korvaus maksetaan palvelussuhteen alkamisen jälkeen, 1.11. alkaen. Kriisinhallintatehtävien päivärahoja tarkastetaan Afganistanin ja Tshadin operaatioissa korottamalla maksettavaa päivärahaa 20 €/vrk. Uusi päiväraha mainituissa operaatioissa on siten 76,95 € 1.1.2009 alkaen. 1.3.2009 tulevien palkankorotusten osalta sovittiin, että kaikkien vaativuusluokkien palkkausta tarkistetaan vähintään 1,7 %:n järjestelyvaraerällä. Keskusteluiden yhteydessä on lisäksi käyty läpi muitakin taloudelliseen asemaan liittyviä kysymyksiä. Osa näistä asioista on luonteeltaan siinä mielessä hankalia, ettei niihin liittyviä täsmennyksiä tahi parannuksia tehdä puolustusministeriössä. Yhteisesti eteenpäin

vietävinä asioina esille nousseet ehdotukset tullaan saattamaan asianomaisten toimijoiden ratkaistavaksi.

Palkkauksen kilpailukyvyyn palauttaminen, vakuutusturvan kehittäminen, palvelusvaajaajärjestelmän selkiyttäminen ja siihen liittyvien pelisääntöjen kirjaaminen, palveluksen aikaiset matkat kotiin, kriisinhallintatehtävien vaativuudenarvioinnin kehittäminen, puolustushaarajoukkojen valmiusyksiköiden palvelussuhteen ehdot, virkamatkak ulkomaille kriisinhallintaoperaatioihin jne. Siinä listaa, eikä vielä tyhjentyneet pajatso. Nyt on kuitenkin päästy hyvään alkuun, ja ratkaisuhaluutta ja luovuutta on löydetty. Tehdyt ratkaisut osoittavat osapuolten yhteisen halun palauttaa kriisinhallintatehtävien palkkakilpailukyvyyn ja houkuttelevuuden vapaaehtoisuuteen perustuen.

Päätökset on tehty

Teksti: Arto Penttinen Kuva: Arto Kujala

Edustajakokous käsitteli 16.10. pidetyssä kokouksessaan vuoden 2007 toimintakertomuksen, tilinpäätöksen, strategian tarkistamisen ja muut normaaliin edustajakokouksen esityslistaan kuuluvat päätösaasiat. Merkittävien päätösten tehtiin Päälystöliiton kehittämisestä. Käydyn keskustelun jälkeen päätös oli yksimielinen, Päälystöliitto tulee hakemaan keskusjärjestö AKAVAn jäsenyyttä.

Edustajakokouksen päätöksellä on myös välilliset vaikutukset, etenkin liiton toimistolla tehtäviin töihin. Kaikki ne tukipalvelut, jotka on tähän asti saatu Pardian kautta, täytyy rakentaa ja organisoida uudelleen. Tällaisia asioita ovat mm. puhelinpalvelu, kopiointi, postitus, laskutus, kirjanpito, työttömyyskassa, jäsenrekisteri, koulutus, jäsenkortti, kalenteri, vakuutukset sekä liiton www-sivut. Osa tehtävistä saadaan hoidettu melko kivutomasti, mutta joukossa on todella laajoja asiakokonaisuuksia, joissa tarvitaan myös asiantuntijoiden apua. Luettelo ei ollut tyhjentävä, mutta haluan tuoda asian esille siitä näkökulmasta, että jäsenpalveluiden tuottamisessa ja henkilöiden tavoitettavuudessa tulee olemaan notkahduksia nykyiseen tasoon verrattuna. Toivonkin jäseniltä tässä suhteessa kärsivällisyyttä. Parhaamme yritetään, jotta näin ei kävisi, mutta uuden synnyttämisessä on aina omat vaikeutensa.

Lomatoiminta

Aikaisemmin mainittua, nettiin tulevaa lomakohteiden varauskalenteria ei sitten otettu käyttöön, vaan tyydyttiin vanhaan ja

turvalliseen järjestelmään. Varauskalentria ei otettu käyttöön, koska varaajan mahdollisuus virheellisen varauksen tekemisen oli melko suuri ja virheen korjaaminen olisi onnistunut vain toimistosta käsin, eikä se kukaan kivottomasti.

Liitto on ostanut Helsingin Töölöstä osoitteesta Runeberginkatu 48 kaksion (64 m²). Kaksio tulee korvaamaan Töölöntullinkadun "luukun", joka on ollut vuokrattuna liitolle. Uuden kaksion sijainti on ihanteellinen ja tilat ovat toimivat. Asunnon omistusoikeuden siirtymisen jälkeen pyritään saamaan asunto-osakeyhtiön lukitulta sisäpihalta myös autopaikka liiton käyttöön. Jäsenistön käytössä asunnon arvelaan olevan vuoden 2009 alusta lukien. Vuodelle 2009 ulottuvat Töölöntullinkadun varaukset siirretään automaattisesti Runeberginkadun kaksioon.

Kevätkauden 2009 lomavuorot lomakohteisiin on jaettu ja jäljelle jääneet viikot löytyvät jäsenisivuilta. Toimistoon on tullut muutama vihainen soitto, kun "arpaonni" ei taaskaan suosinut, vaikka "En koskaan ole ollut Markovillassa, Kolilla ja Vierumäellä kylläkin". Jäsenistöä pyritään kohteilemaan tasapuolisesti ja ensisijalla ovat ensikerta-

laiset, jotka eivät ole koskaan käyttäneet liiton lomakohteita, heitäkin on ja paljon. Kesäkauden 1.5. – 30.8.2009 varauksia voi jo tehdä. Varausten viimeinen jättöpäivä on 15.1.2009, jonka jälkeen suoritetaan vuorojen jako. Edustajakokous hyväksyi talousarvioon vuodelle 2009 varauksen grillikodan rakentamisesta Markovillan tontille.

WWW-sivut

Sivut ovat vielä toiminnassa ja järjestelmää on saatu kehitettyä niin, että jäsenivuille kirjautuneen jäsenen sähköpostiosoite tulee nyt suoraan jäsenrekisteristä (jos se on sinne käyty laittamassa) esimerkiksi "lähetä sivu sähköpostilla" – toimintoon. Myös keskustelujen seuranta onnistuu nyt jäsenivilla. Toiminnon käyttäminen edellyttää halutun keskusteluosion seurannan aktivoimista.

Yhdistysten toimihenkilöiden ilmoituskaavakkeeseen on lisätty myös tila edustajakokousedustajan tietojen ilmoittamiseksi. Useat yhdistykset valitsevat edustajakokoukseen edustajansa vuosittain ja kaavakkeen korjaukselle pyritään siihen, että yhdistyksen todellisen edustajan nimi on tiedossa ennen kokousta, joten valtakirjaa kokousedustajalle ei tällöin tarvitse tehdä. Syyskuun kuukauden kysymyksenä yleisillä sivuilla oli kysymys varusmiespalveluksen käymisen mahdollistamisesta myös niille, joita ei voida sijoittaa sodanajan taistelutehtäviin. Kysymykseen vastanneista 75 prosenttia oli sitä mieltä, että varusmiespalveluksen suorittaminen on mahdollistettava myös niin sanotuille B-palveluskyvyn omaaville henkilöille. Kahdenkymmenen viiden prosentin mielestä moinen on resurssien haaskausta.

Jäsenivujen pikakyselynä tiedusteltiin sotilaallisen harjoituksen lepoaikojen toteutumista. Vastanneista jäsenistä, jotka ovat olleet sotilaallisissa harjoituksissa viimeisten kahden vuoden aikana, riittävän lepoajan harjoituksissa oli saanut vain 32 %. Eli 68 % sotilaalliseen harjoitukseen osallistuneista olivat jossain vaiheessa kulkeneet "puolivalot päällä". Sotilaallisten harjoitusten todellisia lepoaikoja selvitetään vielä tarkemmin kuluvan vuoden aikana.

41 Liiton luku

41 jäsenyhdistystä oli päättämässä liiton toiminnan suuntavoivoista syksyn edustajakokouksessa.

Lotta Svärdin kautta Päälystöliittoon

Teksti ja kuva: Arto Penttinen

Annukka Kiviranta-Koivisto on liiton toimiston uusi järjestösihteeriksi. Liiton hallitus päätti syyskuun kokouksessaan perustaa liiton toimistoon uuden tehtävän. Nopean hakuprosessin jälkeen tehtävähoidon valittiin lokakuun kokouksessa ja nyt Annukka on jo täydessä työn touhussa.

Annukka Kiviranta-Koivisto on ennen Päälystöliittoon palvelukseen tuloaan työskennellyt usean vuoden ajan Tuusulassa sijaitsevassa Syvärannan Lottamuseossa, jota ylläpitää Lotta Svärd -seatiö. Lottamuseossa Annukan viimeisin tehtävä oli museonjohtaja. Työkokemusta hänelle on karttunut lisäksi Velkualta palvelukeskus Kummelista sekä Tuusulan kunnasta. Annukalla on vankka kokemus talouden ja hallinnon pyörittämisestä sekä tiedottamisesta. Uusi järjestösihteerin harrastaa vapaa-aikanaan sotahistoriaa ja kirjallisuutta sekä perheen äidin askareita. Myös koirat kuuluvat harrastusluetteloon. Annukan syvän kiinnostuksen puolustusvoimien viitekehysten kuuluviin järjestöihin selittää jo äidin

maidossa saatu rautaisannos maanpuolustushenkkeä. Annukan isä on opistoupseeri evp ja tytön ollessa teini-ikäinen myös velt valmistui opistoupseeriksi. Liiton toimiston muuta henkilöstöä ilahduttaa kovasti Annukan sotilastausta, koska monet asiat ja sotilaselämän realiteetit ovat hänelle entuudestaan tuttuja. Uuden järjestösihteerin tehtäviin tulevat kuulumaan mm. talous- ja lomatoiminta-asiat Johanna Asikaisen siirtyessä kokonaan Pardian palvelukseen. Lisäksi järjestösihteerin tulee osallistumaan vahvasti tiedottamiseen sekä hallinnon eri tehtävien tukemiseen. Annukalle voi lähettää sähköpostia osoitteeseen annukka.kiviranta@paallysto-liitto.fi tai soittaa 050 338 4084.

Erityisosaamista sotilaslakiasioissa.

Palvelusasioihin liittyvä oikeudellinen neuvonta ja avustaminen perustuen Päälystöliiton ja asianajotoimiston väliseen yhteistoimintasopimukseen. Alustava neuvottelu ja ohjeistus sekä palvelus- että yksityisasioiden on jäsenille maksutonta.

Toimiston lakimiehillä on sotilastausta.

Vesa Mattila
 asianajaja
 0400-706 615

Pentti Laiho
 asianajaja, varatuomari
 040-581 4112

Olli-Pekka Lindell
 asianajaja, varatuomari
 0400-826 078

ASIANAJOTOIMISTO LINDELL OY

Brahenkatu 9 A 9, 20100 Turku Puh. (02) 251 1004, fax (02) 251 4106
 aatsto@lindell.inet.fi

Ilmavoimat on monien haasteiden edessä

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

Ilmavoimien haasteet eivät ulotu vain lähivuosien yhteiskonehankintoihin, Hornetien modernisointiin tai opistoupseerien tietotaidon siirtämiseen muille henkilöstöryhmille. Suunnitelmia ja visioita on luotava parin seuraavan vuosikymmenen ajalle: ensin Vinka-alkeiskoulukone poistuu ensi vuosikymmenen lopussa, jolloin lentokoulutus on turvattava, minkä jälkeen Hornetin elinkaari päättyy seuraavan vuosikymmenen puolivälin jälkeen.

Ilmavoimat on osallistunut vaativiin taktisiin lentoharjoituksiin lähes koko tämän vuosikymmenen ajan vertaillakseen ohjaajien, mekaanikkojen ja taistelunjohtajien koulutustasoa Euroopan muiden ilmavoimien henkilöstöön. Nyt toiminta on laajennettu taktisessa evaluaatiassa myös tukikohtahenkilöstöön. Tämän jälkeen ilmavoimissa tiedetään, pitääkö motto "Qualitas potentia nostra" eli "Laadussa on voimamme" todellakin paikkansa vai onko se vain oma sisäinen hokema. Ensi vuonna ilmavoimien kansainvälinen yksikkö siirretään saksalaiseen lentotukikohtaan arviotavaksi yhdessä Saksan ilmavoimien lentoyksikön kanssa. Kesäkuun alussa ilmavoimien komentajan tehtävät vastaanottanut kenraalimajuri **Jarmo Lindberg** pitää tarpeellisena esiselvityksen tekemistä Hornetien korvaajis-

Ilmavoimien komentajaksi 1.7.2008 määrätty kenraalimajuri Jarmo Ilmari Lindberg (s.1959) on palvellut joulukuusta 2005 pääesikunnassa valmiuspäällikkönä. Aikaisemmin hän on toiminut Lapin Lennoston komentajana, pääesikunnassa operatiivisen osaston apulaisosastopäällikkönä, Ilmavoimien Esikunnassa operaatiopäällikkönä, valmiuspäällikkönä, osastoiesiupseerina ja lentokoulutuspäällikkönä sekä Satakunnan Lennostossa hävittäjälaivueen komentajana.

ta noin neljän vuoden päästä, jotta valintapäätökselle on edellytyksiä vuoden 2015 tienoilla. Hornetit poistuvat käytöstä 2025 – 30 eli suunnitellun 30 palvelusvuoden jälkeen.

Hävittäjän valinta- ja hankintaprosessi saattaa kestää kymmenenkin vuotta. Seuraaja pitäisi saada käyttöön 2025 alkaen. Ilmavoimien konekannan uusinta on suunnitelmallinen ja pitkäaikainen prosessi. Jo muutamaa otteeseen viivästynyt yhteyskoneiden valinta ratkaistaan tämän syksyn koelentojen analysoinnin jälkeen joskus kevättälvellä. Loppusuoralle päässeet koneet ovat amerikkalainen Beechcraft King Air 200 GT ja sveitsiläinen Pilatus PC-12.

Jo Hornet-hankinnan yhteydessä todettiin, että koneen suorituskykyä tullaan ylläpitämään elinikäpäivityksillä suhteessa toimintaympäristöön. Nyt ensimmäinen suunniteltu elinikäpäivitys eli lähitaistelukyky on meneillään ja puolet koneista on modifioitu käyttämään kypärätähtäintä ja uutta lähitaisteluohjusta, Lindberg kertoo.

Hänen mukaansa iskukykytutkimuksessa määritelty ja vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa hyväksytty ilmasta-maahan rynnäköintikyky on osa toista elinikäpäivitystä, minkä lisäksi koneen kommunikaatiojärjestelmät päivitetään mahdollistamaan kansainvälinen yhteistoiminta. Puolustusministeriön mukaan vajaan vuosikymmenen mittaisen kaksivaiheisen uudistustyön loppusumma on 1,047 miljardia euroa, mikä on vajaan kymmenen prosenttia puolustusvoimien kehittämissuunnitelmista.

Kansainvälisyys taitojen mittarina

Kansainvälisyys on aina ollut osa ilmavoimien toimintaa, koska puolustushaaran pääkalusto on läpi historian ostettu ulkomailta. Hankinta- ja projektihenkilöiden li-

säksi kansainvälisille areenoille on vuodesta 2002 lähtien viety myös muu henkilöstö saamaan oppia ja näyttämään taitojaan. Sveitsistä viime vuonna hankitut kahdeksantoista vähän käytettyä Hawk-suihkuharjoituskonetta ja Patrian kanssa solmittu kansainvälisen lentokoulutuksen yhteistyösopimus takaavat korkeatasoisen hävittäjäohjaajien peruskoulutuksen säilymisen kotimaisissa käsissä ainakin vuoteen 2030 asti.

Patrian kanssa tehdyn kumppanuussopimukseen myötä Kauhavan Lentosotakoulun tulevaisuus on turvattu. Kauhavalla on monista Euroopan maista poiketen mahdollisuus tarjota mm. riittävä ilmatila taktiseen harjoitteluun. Kansainvälisesti korkeatasoinen koulutus pohjautuu ilmavoimien tehokkaaseen koulutusmetodiin, jota on menestyksellä käytetty jo yli kymmenen vuotta F-18 Hornet-ohjaajien koulutukseen, Lindberg sanoo.

Kansainvälinen yhteistyö tulee parantamaan ilmatilannekuvan muodostamista. Pyrkimyksenä on löytää samankaltaisia vahvuuksia, joita nykyisin on jo käytössä meritilannekuvan yhteistyön osalta. Ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta antoi ilmavoimille luvan aloittaa jatkovalmistelut kansainvälisen ilmatilannekuvajärjestelmän luomiseksi.

Vaihtoehtoina ovat yhteistyö Ruotsin ja Norjan kanssa tai Baltian suunta. Määrittellemme, miten saamme Suomen ja Ruotsin järjestelmät keskustelemaan keskenään sekä sopimaan yhteen Nato-järjestelmän kanssa.

Lindberg näkee kansainväliset harjoitukset hyvänä kansallisen ilmapuolustuksen ja toiminnan mittarina. Parhailaan arvioidaan ilmavoimien kansainväliseen toimintaan tarkoitettua Muuttoliintu-yksikköä Nato-perusteiden mukaan. Suomi osallistuu ensimmäisenä NATOn ulkopuolisena maana tähän lentoyksikön sotavalmiuden testaavaan ohjelmaan. Omat kansainväliset ADEX-harjoitukset ovat toimineet myös

hyvinä koetinkiviä. Harjoitukseen osallistui kaikkiaan noin 1 300 henkilöä ja 60 lentokonetta viidestä eri maasta.

Ilmavoimissa on siirrytty monilta osin kansainväliseen kuusiin tinkimättä torjuntakyvystä. Haluan jatkossakin nähdä, miten meidän henkilöstö ja sopeutetut toimintamenetelmät kestävät kansainvälisen vertailun kaikilla tasoilla. Kyse on samalla kansallisen puolustuksen uskottavuudesta, eikä pelkistä puheista.

Sopimuskiistoihin toivotaan ratkaisua

Ilmavoimat toteuttaa johtamis- ja hallintojärjestelmän muutoksen pienin organisaatiotarkistuksin, koska puolustushaaraesikunta siirtyi Helsingistä Tikkakoskelle jo vuonna 1973. Tärkeimpinä uudistuksina olivat Ilmatorjuntakoulun sulauttaminen Ilmasotakouluun ja Ilmavoimien Esikunnan uusi organisaatio, joka muutettiin saman mallin mukaiseksi Pääesikunnan ja muiden puolustushaaraesikuntien kanssa. Ilmatorjuntakoulun siirto Hyrylästä ja sulauttaminen Ilmasotakouluun on toteutunut mallikkaasti ja vaikuttaa siltä, että kaikki osapuolet ovat ratkaisuun tyytyväisiä. Lindberg ei näe mitään estettä sille, että ilmapuolustuksen ammattilaisia koulutettaisiin jatkossa entistä enemmän saman katon alla.

Ilmapuolustus on yksi kokonaisuus ja Ilmatorjuntakoulun sulauttaminen oli askel oikeaan suuntaan.

Ilmavoimien tulevaisuus on vankalla pohjalla, sillä tuleva turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko ei Lindbergin saamien ennakkotietojen mukaan sisällä ilmavoimien osalle merkittäviä muutoksia.

Hän toivoo myös puolustusministeriön ja henkilöstöjärjestöjen löytävän kaikkia tyydyttävän ratkaisun kansainvälisen yhteistoiminnan ja kriisihallintaa koskevien palvelus-

suhteen ehtojen osalta.

Olen vuosien varrella huomannut, että virkaehtosopimusten muutokset vievät aikaa. Ilmavoimien kannalta olisi hyvä, jos ehdot ratkeaisivat pian, jotta pääsisimme sitouttamaan henkilöstöä Muuttoliintu-projektiin.

Opistoupseerien huolet tiedoksi

Työmotivaatiota ja tulevaisuuden uskoa näkivät kysymykset on Päälystölaiton luottamusmiehen taholta saatettu ilmavoimien komentajan tiedoksi mahdollisten tulevien päätösten taustaksi.

Henkilöstöryhmien edustajat ovat tervetulleita komentajan ja esikuntapäällikön pakeille pitämään johdon tietoisena henkilöstön ajatuksista ja huolista. Tämä oli periaatteenani myös Lapin Lennoston komentajana. Ovi on auki, Lindberg vastaa.

Yksi nuorempien opistoupseerien huolista on urapolun säilyminen. Pelkona on, että opistoupseeripoistuman myötä muille henkilöstöryhmille siirtyä pysyvästi opistoupseerien vaativimpia tehtäviä. Miten turvataan aina 2030-luvulle asti palvelevien opistoupseerien urakehitys?

Lindberg näkee, että erityisesti hävittäjä-lentolaivueille kokenut työjohtotason runko-henkilöstö on todella tärkeä.

Opistoupseeripoistuma on iso haaste. Ei yksin ilmavoimissa vaan koko puolustusvoimissa. Miten hoidamme opistoupseerien ammattitaidon siirtymisen eri henkilöstöryhmille siten, ettei organisaation toimintakyky heikkene. Laivueen komentajana saatoinkin aikoinaan havaita, että kokeneet opistoupseerit olivat monien toimintojen selkärangana, joten edessä on vuosikausia kestävä muutosprosessi.

Vuoden 2004 turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa hyväksytty ilmasta-maahan rynnäköintikyky on osa toista elinikäpäivitystä. Puolustusministeriön mukaan vajaan vuosikymmenen mittaisen kaksivaiheisen uudistustyön loppusumma on 1,047 miljardia euroa.